

Lamaen er landet

AF JENS VILSTRUP FOTO FOR UD & SE: HENRIK SØRENSEN

De er lige ankommet. Med 260 i timen fra Tyskland og Lama Ole Nydahl bag rattet i en stor 300 hestes Audi. Det er tre måneder siden Ole og hans kone Hannah har været i Danmark, og om to dage er de atter væk. Afsted på en uendelig rejse, der i et hårrejsende tempo konstant tager dem til nye lande, nye verdensdele, nye mennesker. Sibirien, Australien, New Zealand, Sydamerika, Bhutan har de været i de sidste tre måneder, og efter det korte ophold i Danmark fortsætter de til Tyskland, Holland, Østrig, Ungarn, Slovakiet, Polen, Finland, Letland, Litauen, Israel, USA, El Salvador, Guatemala, Mexico ...

Den korte hjemkomst til den imponante herskabsvilla på Svane-møllevej i Hellerup hvor Buddhistisk Center har holdt til siden 1972, er hektisk. Inde i villaen rumsterer de danske buddhister på højtryk, laver mad, griner, hilser. Traditionelle omfavnelser blandes med den særlige buddhistiske hilsen hvor man lader panderne mødes. Det er tydeligt at det er noget særligt når Lama Ole – som han blot bliver kaldt – er i huset.

Lama Ole spiller ikke tiden. Kort efter sin ankomst har han sat sig ind i villaens karnap-stue for at ordne papirer og se BBC. Der er noget Clint Eastwood'sk over ham som han sidder der med sit markerede ansigt, sit kortklippede grå hår og sin trods alderen meget veltrænede og robuste krop. Blandingen af macho og

medfølelse mærkes i hans hilsende hænder der trykker hårdt, men også længe og næsten kælent beføler modpartens arm. I baggrunden går Hannah rundt og rydder til side og skænker grønt te med stille og sikker udstråling. Hun gør klar til at forlade lokallet. "Farvel skat, jeg elsker dig, søde tøs, din dejlige pige" siger Lama Ole efter sin kone, som han har været gift med i 35 år. Ordene stødes ud, næsten som en slagserie fra en bokser. Sådan taler han. Hurtigt og hele tiden parat. Og sådan arbejder han. Hver eneste dag året rundt.

Det bedste sted

- Vesten er det bedste sted for buddhisme. Folk er mere idealistiske, mere kritiske, mere uddannede, mere modige, og de er ikke så bundne. Vi har alle fordele her. Buddhismen som vi praktiserer i Vesten i dag, er bedre end den de har i Østen hvor den er blevet rituel, traditionel og stiv i leddene. Buddhismen mister jo folk i måske millionvis i Korea og Japan og andre steder i Østasien fordi den er blevet alt for fremmed. Faren er jo altid at når man har et system der virker, så er det meget nemt at forsvinde ind i et elfenbenstårn og sidde der og tale blidt og klogt med hinanden. Har man derimod et system man selv er usikker på, såsom kristendommen, så må man ud og missionere. De usikre og ulogiske

“Buddhismen i Vesten
er bedre end den
de har i Østen.”

Ole og Hannah Nydahl.

religioner spreder sig altid gennem missionering, mens man i de logiske og sikre religioner har det med at glemme folk og i stedet sidde og glo på sin egen navle og sige "uuuhm." Så i Østen stiger kristendommen enormt. Men i Vesten, hvor det ikke er nok bare at høre og tro, hvor vi er kritiske, dér vokser buddhismen. Men det er ikke vigtigt, hvilken farve katten har, det er vigtigt, at den fanger mus. Og hvis folk har brug for en Gud og ikke ønsker at være selvstændige, så råder jeg dem til at gå til kristendommen, det gør jeg helt bestemt, siger Ole Nydahl.

Vildskaben

Før du blev lama og buddhist på fuld tid, levede du et meget vildt liv. Hvor kom den vildskab fra?

- Den har altid været der. Der var ikke nogen vrede bag, og det var heller ikke noget oprør. Jeg voksede op nord for København i

en meget lykkelig familie og med nogle pragtfulde forældre. Men jeg var vild og skulle altid helt op i trætoppene. Jeg prøvede altid at få et slagsmål i gang og at finde nogen der var større end mig selv for at se om jeg kunne klare dem. Og stod der en ulåst cykel på stationen, skulle jeg lige se hvor hurtigt jeg kunne køre på den indtil jeg ramte et eller andet og fløj gennem luften. Jeg stod også altid nede i kælderens og lavede våben, og jeg var meget interesseret i militæret. Jeg søgte spænding, der skulle ske noget. Jeg var meget vild, virkelig vild.

Var du en ledertype allerede i skolen?

- Ja, den slags starter altid tidligt. Jeg var den der lavede mest ballade og den der altid gik efter de største fyre. Der var mange slagsmål – altid omme bag skolen – og i hvert frikvarter. Det var også fordi jeg var lærersøn. Der var mange der gerne ville have fat i lærerens søn. Jeg har selvfølgelig også tabt, men normalt slo-

ges jeg så mange gange at de gav op til sidst. Jeg har banket mange. Prøv at se her ...

Lama Ole rækker sine muskuløse underarme frem og viser sine hænder. Knoerne er så godt som væk, og hårene har for længst opgivet at vokse ud på den arrede hud. De utallige slagsmål og fire år i Akademisk Bokseklub har sat sine tydelige spor.

Bodyguard

Bruger du det at kunne slås i dag?

- Nej, men hvis jeg så folk var i fare, ville jeg beskytte dem. Det er klart. Jeg vil ikke provokere nogen eller gå ud og finde nogen for at se om jeg kunne klare dem. Men jeg vil stadig beskytte folk. Jeg oplever mig selv som en beskytter.

I din bog "Over alle grænser" beskriver du en række episoder hvor du bruger fysisk magt mod folk der virker truende over for tibetanske lamaer. Episoder der får dig til at se ud som en slags bodyguard?

- Jamen, det var jeg også. Jeg var ham der stod i vejen og ham der passede på. Det har altid været en del af mit arbejde. Også for Dalai Lama. Når han ser mig, ved han at der ikke er nogen problemer. Det er bare noget jeg gør, jeg behøver ikke engang tænke over det. Det har altid været der, fra jeg var barn. Lige siden jeg var et meget lille barn, har jeg haft meget stærke drømme hvor jeg så folk i rødt tøj som jeg beskyttede, og jeg kæmpede altid mod folk i grønt tøj som så ud som de uniformer kineserne har.

Kan man kalde dig en buddhistisk kriger?

- Nej, man kommer jo bare ind i buddhismen. Men Buddha selv var af krigerkaste – han var ikke af præstekaste. Nej, jeg er beskytter – jeg tænker ikke over det – sker der et eller andet, så hænger jeg pludselig i luften.

Men er buddhisme ikke fredelig og ikke-aggressiv?

- Vi kæmper for det, der er nødvendigt og beskytter os, det synes jeg også at man skal. Hvis vi ikke tager ansvaret, hvis vi ikke beskytter folk, der har brug for det, hvem vil så gøre det?

Er der ikke en modsætning mellem buddhismens rolige image og din fortid som slagsbror?

- Jo, men det image er tilknyttet munke og nonner, og det er noget helt andet. Folk ser altid de farvede fisk, men der er jo mange slags buddhister. Munkene har 254 ting de ikke må, og nonnerne har 350 ting de ikke må. Munkene og nonnerne arbejder ikke, men er understøttet af lægfolkene og yogierne. Jeg er ikke munk, jeg er lægmand og yogi – og det er noget helt andet – jeg er med til at beskytte dem og sørge for at de kan leve så fredeligt.

Munkevejen har du aldrig overvejet?

- Nej, cølibat er for mig en sygdom.

Det tror jeg overhovedet ikke på. Der er alt for lidt kærlighed i verden. Alt for mange sover ryg mod ryg og gør ikke noget for hinanden.

Fortroppen

At beskytte andre var Ole Nydahl allerede i gang med da han som 20-årig efter at have været i militæret (hvor han på grund af slagsmål og opstand mod officererne sad i fængsel), begyndte at læse engelsk og tysk på Københavns Universitet. Det var i 1960'ernes spæde start, og Ole Nydahl blev en del af den absolutte danske avantgarde der begyndte at eksperimentere med såkaldte "sindsændrende" stoffer såsom hash, lsd og psilocybin.

Denne københavnske hippie-fortrop var så tidligt ude at stofferne slet ikke var forbudt. Som en af de første personer i Danmark prøvede Ole Nydahl at ryge pot på det daværende studentersted Kannibalen. Men de langhårede var ikke lige populære alle steder.

- Der var meget dårligt stemning mod os dengang. Der var en masse hårde negle der ikke kunne lide dem med langt hår. Så jeg begyndte at gå til boksning for at beskytte mine venner.

I var ekstremt tidligt ude med brug af stoffer. Hvem inspirerede jer til det?

- Vi mødte bare de rigtige folk. Timothy Leary og Allen Ginsberg og Eigthfinger Eddie og hvad de hed alle sammen. Det lykkedes os at lave en masse eksperimenter med sindsændrende stoffer. Det var ret fantastisk at vi nåede det før det blev forbudt. Men vi var meget dumme, vi troede virkelig at det ville gavne folk, at nu kom det kemiske paradys og folk ville blive lykkelige og få det godt. Og for mig var det også godt. Det gjorde mig mindre aggressiv, mere rolig fordi jeg havde så højt et energiplan.

En 34-kilos guldvest

Hvordan kom du i kontakt med Østen?

- Min ven Claes havde smuglet guld for nogle arabere fra Geneve til Djakarta. Og så havde jeg en ferie og tænkte, okay, den laver jeg også. Så tog jeg til Geneve og fik en væst med 34 kilo guld i som jeg fløj til Indonesien. Jeg fik sølle 500 dollar for besværet,

Buddha og så videre

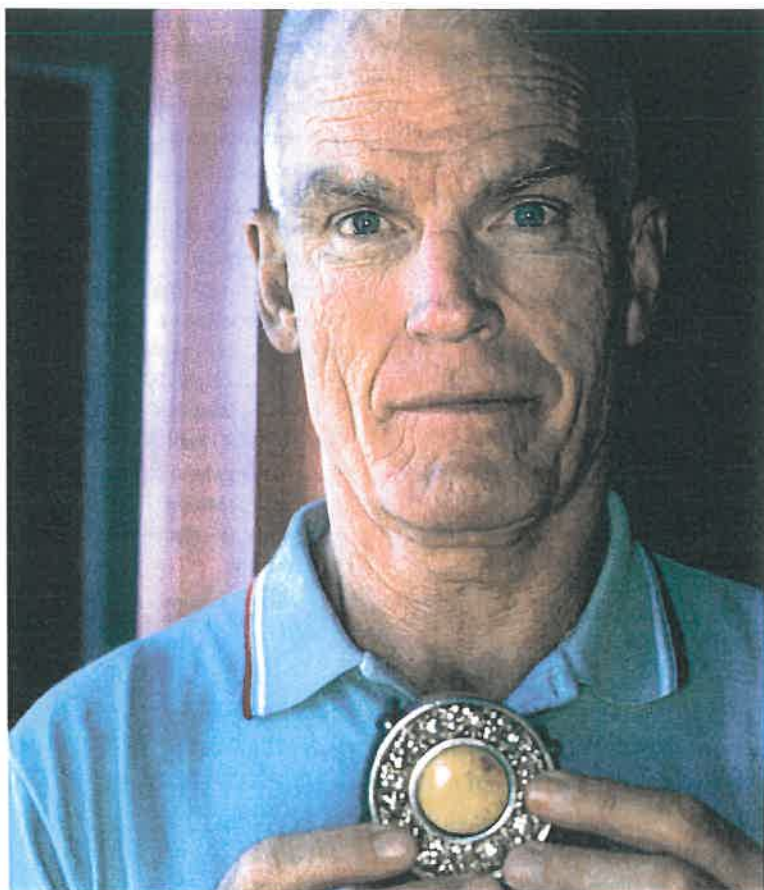
Buddhismen er cirka 2500 år gammel og opstod i området ved Ganges floden i det nordlige Indien. Den er verdens fjerdestørste religion med cirka 315 millioner tilhængere. Der er to overordnede retninger inden for buddhismen: Mahayana som betyder Det store fartøj og Hinayana som betyder Det lille fartøj. Religionen er især udbredt i Indien, Burma, Tibet, Thailand, Cambodja, Indonesien, Kina, Japan og Korea, men den har også mange tilhængere i Vesten. Buddhismen forholder sig til tre instanser:

1. Buddha
2. læren
3. munkeordenen

Tibetanske buddhister opererer med en fjerde: lamaen – den personlige, oplyste lærer. Ole og Hannah Nydahl grundlagde først i 70'erne Buddhistisk Center på Svanemøllevej i København. Her praktiseres hovedsageligt den tibetanske buddhisme eller lamaisme – diamantvejsbuddhismen.

KILDE: RELIGIONSGUIDEN ON-LINE: WWW.SDU.DK/HUM/TIMJENSEN/RELINDEX.HTM

**“Jeg er ikke munk,
jeg er lægmand og yogi
– og det er noget helt andet.”**

Ole Nydahl med en såkaldt gau, en slags medaljon til velsignede ting. Nydahl bruger den når han velsigner andre.

Lama Ole

Ole Nydahl er født i 1941 i Hellerup, gift med Hannah og har ingen børn. Han er mag. art. i tysk og en af de få vesterlændinge der kan kalde sig lama og meditationslærer inden for den tibetanske buddhisme. For snart 30 år siden startede han og Hannah på at udbrede buddhismen i Vesten, og siden har lamaen arbejdet nonstop med at bevare den truede tibetanske buddhisme. Ole og Hannah Nydahl har i tre årtier faret rundt over hele jordkloden for at åbne buddhistiske centre, holde foredrag og meditationer. Knap 400 centre har den danske lama indtil videre grundlagt. Globalt set er Ole Nydahl ubestridt den tibetanske buddhismes salgs- og marketingsdirektør nummer 1, og firmaet er i konstant vækst.

men det var en dejlig tur. I 1966 var jeg så i Afghanistan for at købe hash. Og i 1968 tog jeg og Hannah på bryllupsrejse til Nepal. Det var på den tur Ole og Hannah første gang mødte den tibetanske buddhisme. Via hotelværtten Sharma blev de introduceret for kvinden Buddha Laximi og lamaen Cheecho. Oplevelserne var ekstremt stærke, og begge begyndte de at se lyset. Men stofferne havde de ikke droppet. I mellemtiden var hash blevet forbudt, mange af parrets venner var blevet taget, og som hævn udklækkede Ole og Hannah en plan om at smugle 10 kilo hash til Danmark og dele det ud i små 5-grams pakker over hele København. Hashen blev sendt afsted i hule Buddha-statuehoveder, blev taget i tolden, og Ole Nydahl røg fire måneder i fængsel. Men længslen efter Tibet og buddhismen var ikke til at stoppe. Universitetet blev droppet, og efter afsoningen kørte parret atter afsted mod Nepal i et gammelt folkevognsrugbrød. Og denne gang blev de. De blev elever hos den 16. Karmapa, den øverste chef inden for Kadjyapa-buddhismen – eller diamantvejsbuddhismen – der er en af de fire hovedretninger indenfor tibetansk buddhisme. Ole Nydahl blev genkendt som buddhismens særlige beskytter, og i 1977 fik han officielt titlen som lama der betyder lærer eller læremester. →

Foredrag i München.

Med His Holiness den 16. Karmapa i 1977.

Ole og Hannah Nydahl med His Holiness den 16. Karmapa.

**“Fra jeg var helt, helt lille,
har jeg altid villet være danmarksmester i bevidsthed,
også før jeg overhovedet anede hvad bevidsthed var.”**

Tidligere liv

Var det deciderede religiøse oplevelser I fik?

- Ja, halv- og helreligiøse. Men vi var jo også vanvittigt åbne og derfor lette at fange.

Men du var allerede næsten 30 år. Hvordan kunne du være så åben i så sen en alder?

- Det var fordi det var så overbevisende. Folk var overbevisende. De hvilede i sig selv, de var sikre i sig selv. Der var noget i den kultur der var helstøbt. Jeg er sikker på at det var genkendelse fra tidligere liv. Som buddhister tænker vi jo at sindet er som et program af indtryk fra utallige liv, fra utallige tider, altså et grænseløst liv der lige nu har forbundet sig med den her krop og arbejder gennem den her hjerne. Og når den her krop falder væk, så kører programmet videre i en anden form, i en anden krop. Det er grundlaget for at vi er sikre på genfødsel.

Der var vel mange dengang der ledte efter det du fandt. Hvorfor var det lige dig der blev lama?

- Vi var heldige, og så droppede vi stofferne på det rigtige tidspunkt. Den 16. Karmapa sagde til os: "Nu holder I op med det der. Det kan kun vise jer døren, men det kan ikke få jer ind i huset". Da vi stoppede med stofferne, blev det solidt. Alle de venner der blev ved at småryge, de er ikke kommet videre, de er blevet bredere, men de er ikke blevet dybere. Men vi troede jo – vi var fuldkommen sikre på – at lamaerne også tog stoffer af forskellige slags. Men så var det at vi forstod at det at tage stoffer er ligesom at brænde sine penge. Der findes ingen stoffer der kan gøre en lykkelig. Og i dag er det jo nogle helt andre typer der søger bud-

dhismen. Det er meget, meget længe siden jeg har sagt at her må ikke ryges hash. Dem der kommer i dag, kommer med computeren under armen og vil gerne have lidt mening med livet.

Højeste fryd

Nu er din chef den 17. Karmapa. Har det ikke været svært for en vild person som dig at underkaste dig et andet menneske?

- Vi skal jo stadig gøre vore egne erfaringer, vi bliver stadig syge og svage og dør. Vi har stadig følelser vi ikke kan lide og så er det bedre at finde en lærer man har tillid til. Meningen er jo ikke at man skal underkaste sig, meningen er at have et spejl der viser ens eget sind, og fra det går man så ud og prøver at hjælpe andre. Det drejer sig ikke om at blive afhængig, men om at blive fri.

Hvornår vidste du at du skulle være lærer?

- Fra jeg var helt, helt lille, har jeg altid villet være danmarksmester i bevidsthed, også før jeg overhovedet anede hvad bevidsthed var. Det var bare noget jeg sagde helt af mig selv. Det var det jeg ville.

Er du så blevet det?

- Det ved jeg ikke, men jeg har flere gange tilladt videnskabsfolk at undersøge min hjerne. Og i Chicago har de nogle ting på mig som går fra en professor til den næste, uden at de kan forklare hvad det er. Jeg gav dem en tilstand af højeste fryd – altså dyb meditation – og på målinger ser det ud som epilepsi. I tre et halvt minut var jeg i en tilstand af højeste fryd, og alting i kroppen vibrerede. De løb rundt om computerne og forstod ikke hvad der foregik. ●

**“Hvis folk har brug for en Gud
og ikke ønsker at være selvstændige,
så råder jeg dem til at gå til kristendommen.”**